

وکالت در سایه تهدید

ره نگاران/ وکالت به عنوان یکی از ارکان اساسی نظام دادرسی عادلانه، همواره جایگاهی مهم و البته پرمخاطره در فرآیند تحقق عدالت داشته است. وکلای دادگستری که وظیفه خطیر دفاع از حقوق مردم را بر عهده دارند، در بسیاری از پرونده‌های قضایی، به ویژه پرونده‌های حساس و پرتنش، با تهدیدات جدی مواجه می‌شوند؛ تهدیداتی که از ضرب و جرح و فشارهای روانی تا تهدید به قتل و حتی قتل را شامل می‌شود.

نمونه‌های متعددی در سطح کشور وجود دارد که در آن‌ها وکلای شریف، صرفاً به دلیل انجام وظایف قانونی خود، مورد حمله یا تهدید قرار گرفته‌اند. این وضعیت نه تنها امنیت شغلی وکلا را به مخاطره انداخته، بلکه موجب تضعیف فرآیند دفاع مؤثر و به تبع آن، اخلاق در تحقق عدالت شده است.

سؤال اساسی اینجا است: وقتی وکیلی که باید حامی و مدافع حق باشد، خود امنیت ندارد، چگونه می‌تواند به موکلش احساس امنیت و اعتماد دهد؟ متأسفانه در برخی موارد، وکلا تحت فشار تهدیدات، ناچار به کناره‌گیری از پرونده‌ها می‌شوند؛ وضعیتی که از دیدگاه حقوقی و اخلاق حرفه‌ای، بسیار نگران‌کننده است.

ضرورت دارد که نهادهای ذیربط به مسئله امنیت حرفه‌ای وکلا با نگاهی جدی‌تر توجه کنند. پیشنهادهایی نظیر تشکیل پلیس ویژه حمایت از وکلا، ایجاد سامانه گزارش تهدیدات و تشکیل کمیته‌های امنیتی در کانون‌های وکلا، می‌تواند گامی مؤثر در این مسیر باشد. الگوبرداری از نظام‌های پیشرفته حقوقی دنیا، که در آن‌ها نهادهای مدنی یا کارآگاهان خصوصی در حمایت از وکلا نقش فعال دارند، می‌تواند راهگشا باشد.

همچنین بازتعریف جایگاه وکالت در جامعه، تقویت استقلال نهاد وکالت، آموزش عمومی نسبت به شأن و منزلت این حرفه، و حمایت‌های قانونی و قضایی قوی‌تر، از جمله راهکارهایی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

اصل ۳۵ قانون اساسی ایران به روشنی بر حق هر فرد برای داشتن وکیل تأکید کرده است. اما اجرای عملی این اصل، مستلزم تأمین امنیت شغلی و جانی برای وکلایی است که با شجاعت، بار اجرای عدالت را بر

دوش می‌کشند.

وکالت در سایه تهدید، نه تنها ناقض حقوق وکیل است، بلکه اساس دادرسی عادلانه را تهدید می‌کند.

بی‌تردید، بدون امنیت برای وکلا، عدالت نیز در امان نخواهد بود.